

Begagnade bilar till salu

Bertil Olsson

I oktober legaliserades köp och försäljning av bilar. Tidigare kunde bilar som importerats före 1959 köpas och säljas fritt. Det är därför det fortfarande finns nära 60.000 veteranbilar på Kubas gator menade Nick Miroff på USAs "National Public Radio" i oktober. Enligt Världsbankens uppskattning fanns år 2008 38 fordon per 1000 invånare på Kuba, varav 21 personbilar, dvs ca 230 000.

Sedan USA inledde sin ekonomiska krigföring för att svälta ut Kuba, har all bilimport och inskränkts till huvudsakligen tjänstebilar. Att äga en privatbil har betraktats som en belöning, inte som en rättighet. Mönsterarbetare kunde få köpa en bil från staten, ofta till subventionerat pris, och det fanns få möjligheter att överföra ägandet till någon annan. Att införa en ny bil i landet - så som ambassadpersonal och andra kubaner som har arbetat utomlands har kunnat göra - kräver ett speciellt tillstånd och 100% importskatt. Tidigare kunde staten konfiskera bilarna efter de som utvandrade. Nu kan de sälja sin bil.

Kuba är förmodligen ett av mycket få länder i världen där det inte finns någon bilskrot. Eftersom kubanerna inte kunde sälja sina bilar lagligt, lärde de sig att fixa allt som gick för att hålla dem kvar på vägen.

"Vi tar helt enkelt vraket och sätter det på hjul och kör det igen", säger Nelson Ramos, bilentusiast och f.d. ekonom i Havanna: "Bilar stannar kvar i familjen för alltid. Och folk tar hand om bilen och fixar motorn, och vi har förmodligen världens bästa mekaniker."

Det har länge funnits en svart marknad för begagnade bilar. Och priserna var höga. Enligt Miroff kan en 2006

års Hyundai Accent kosta 280.000 kronor, en 1993 års Volkswagen Jetta 140.000. I ett land där den genomsnittliga månadslönen fortfarande ligger på 10 procent av de priserna, kan bara de som har släktingar utomlands eller lukrativa privatföretag betala en sådan förmögenhet.

Utanför bussterminalen i Havanna väntar taxichauffören Pedro Cantero på Miroff, och han visar stolt upp sin ryska Lada. Den fick hans far köpa 1980 som belöning för att han huggit så mycket sockerrör. Cantero säger att denna medfarna bil fortfarande är värd nästan 70.000 kronor, alltså ännu mer än när den lämnade det sovjetiska rullande bandet. "Förändringarna är bra, onödiga restriktioner avskaffas", säger Cantero. "Jag kommer att ta ännu bättre hand om min bil när jag vet att jag kan sälja den".